

Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет

ІСТОРІЯ ОЧИМА МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Матеріали регіональної науково-практичної
конференції молодих вчених, аспірантів,
здобувачів, магістрантів

Випуск III

Рівне – 2008

УДК.930.1
ББК 63
I - 90

Історія очима молодих дослідників. Збірник наукових праць.
Випуск 3 / Редкол.: В.Шеретюк, Л.Галуха, П.Савчук, Р.Давидюк. –
Рівне: РДГУ, історико-соціологічний факультет, 2008. – 287 с.

Збірник містить результати наукових пошуків з актуальних
проблем української та світової історії, виголошені на регіональній
науковій конференції молодих вчених, аспірантів, здобувачів,
магістрантів 13 грудня 2006 року (Рівне, РДГУ, історико-соціологічний
факультет).

Редколегія:

Шеретюк В.М. – голова редколегії, кандидат історичних наук, доцент
Галуха Л.Ю. – заступник голови редколегії, кандидат історичних наук,
доцент
Савчук П.О. – кандидат історичних наук, професор
Давидюк Р.П. – кандидат історичних наук, доцент

Літературне редагування:

Бородинська Л.І. (розділи 1,3)
Кревська Г.А. (розділ 2)
Тимочко І.Б. (розділ 1)

Рецензенти:

Троян С.С. – доктор історичних наук, професор
Жилюк С.І. – доктор історичних наук, професор

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного
гуманітарного університету (протокол № 11, від 27.06.2008 р.)

© Історико-соціологічний факультет РДГУ
© Українське історичне товариство при
історико-соціологічному факультеті РДГУ

5. Ковалевський В.М. Польське питання у післявоєнній стратегії Української Повстанської Армії. – К., 1993.

6. Політичний терор і тероризм в Україні XIX-XX ст. (за редакцією Смоля В.А.) К., 2002.

Вертелецька Н.В.,
здобувач кафедри історії
України РДГУ
Науковий керівник:
доц. Давидюк Р.П.

ОСОБЛИВОСТІ „РАДЯНІЗАЦІЇ” НА РІВНЕНЩИНІ ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Проблема „радянзації” або процес відновлення і зміцнення радянської влади після визволення Рівненщини від німецько-фашистської окупації – одне з питань, яке довгий час було заідеологізованим і вимагає нового осмислення.

Багатогранна організаторська та ідеологічна робота партійних організацій Західної України здійснювалася під безпосереднім керівництвом ЦК ВКП(б) та ЦК КП(б)У. При їх повсякденному втручанні відбувалося також керівництво відновленням місцевих рад депутатів трудящих, їх виконавчих і розпорядчих органів. Опрацювавши накази, доповідні записки, витяги з протоколів, плани, можна стверджувати, що вони добирали і виховували кадри радянських працівників, масовий актив з місцевого населення, визначали основні завдання, які стояли перед державними органами, стежили за дотриманням форм їх функціонування, прагнули активізувати роль рад [6, 44].

У цей час на місцях відновилися партійні, комсомольські і радянські органи, в роботу активно включалися колишні партизани і підпільники. В усіх 30 районах знову почали працювати райкоми КП(б)У і ВЛКСМУ, райвиконкоми. Було створено 871 сільську раду [1, 55].

З метою зміцнення працівниками сільських, районних і обласних організацій західних областей України та добору партійних, радянських і господарських працівників для західних областей УРСР, ЦК КП(б)У підібрав і надіслав у кінці 1944 - на початку 1945 року в західні області республіки більше 13,5 тисяч працівників, у тому числі 1059 – для роботи в місцевих радах, на Рівненщину їх прибуло 5 тисяч [1, 55].

Керівники і спеціалісти прибували переважно з центральних, східних областей України та Росії. Їх прибуття на Рівненщину

призводило до витіснення української мови російською з низки сфер суспільного життя, адже багато з них не володіли або недостатньо володіли українською мовою.

Становище ускладнювалося ще й тим, що приїзджі кадри не тільки не знали мови, звичаїв, традицій, але й не прагнули пристосуватися до місцевих умов, не бажали бодай хоча б поважати місцеве населення, яке тривалий час жило в інших соціально-політичних, культурних і побутових умовах. Досвідчені партійні і радянські працівники відіграли виняткову роль у справі швидкої відбудови органів державної влади в регіоні, виховання тут керівних радянських кадрів з місцевого населення [2, 20].

Всього за перші повоєнні роки на постійну роботу до західних областей України прибуло понад 90 тисяч робітників і спеціалістів, а якщо врахувати, що середня сім'я пересічно складалася з трьох осіб, то кількість прибулих становила майже 270 тисяч [14, 112]. З одного боку, така маса прибулих, без сумніву, покликана була вирішувати не лише техніко-економічні проблеми регіону, а стала тим фактором, який суттєво впливав на політичну й психологічну ситуацію. У багатьох промислових містечках і робітничих поселеннях приїзджі ставали провідною домінуючою силою [12, 227].

Слід відмітити, що номенклатурні кадри, які посилалися на Волинь для роботи на відповідальних посадах у партійних, радянських, комсомольських органах, часто не мали ніякої спеціальної освіти, але виступали надійними провідниками „генеральної лінії” режиму, відзначалися самовпевненістю, „безпомилковістю” у діях. Обкоми східних областей нерідко посилали для роботи у західні райони малограмотних, а іноді й випадкових людей. А керівництво західних областей орієнтувалося винятково на кадри, що прибували у регіон, ігноруючи місцеві можливості. Це приводило до серйозних негативних наслідків, послаблювало зв'язки керівництва з населенням.

У загальному комплексі заходів по швидкому відновленню і розгортанню діяльності місцевих рад регіону одним із найважливіших завдань було формування їх виконавчих і розпорядчих органів. Його розв'язання ускладнювалося відсутністю необхідної кількості кадрів.

Керуючись Постановою ЦК КП(б)У від 1 квітня 1944 року „Про керівні органи місцевих рад депутатів трудящих”, партійні організації західних областей УРСР намагалися залучати до роботи у виконкомах місцевих рад та інших державних установах представників робітничого класу і бідняцько-середняцьких мас селянства, окремих представників інтелігенції. На кінець 1944 року у Рівненській області, а також у Львівській, Дрогобицькій та Тернопільській областях було

відновлено діяльність виконкомів 3378 місцевих рад. До складу 5136 виконкомів сільських і селищних рад, за даними на 1 січня 1945 року, входило більше 23 тисяч осіб, з яких 27,3% були депутатами, а решта – активістами, в тому числі 3453 жінки, що становило 20,6 % усієї кількості позадепутатського складу виконкомів [6, 45].

У зв'язку із залученням до роботи в органах радянської влади значної кількості осіб, які не мали досвіду діяльності в галузі державного будівництва, виникла потреба в організації системи підготовки та перепідготовки радянських кадрів, навчання масового активу. З огляду на це, були організовані такі форми навчання як семінари і курси голів, заступників голів та секретарів виконкомів сільських, районних і міських рад. Так, відповідно до рішення РНК УРСР, ще у грудні 1944 року у всіх західних областях республіки були відкриті постійно діючі курси по підготовці голів і секретарів сільських рад, де вивчалися питання внутрішньої і зовнішньої політики комуністичної партії.

Глибоку роз'яснювальну роботу серед населення проводили агітатори, які об'єднувалися у спеціальні агітколлективи. Значна роль у виховній роботі серед населення належала засобам масової інформації. По республіканському радіо читалися лекції, газети „Радянська Україна”, „Правда України” пропагували досягнення соціалістичного будівництва в СРСР [11, 589].

Велику увагу організації агітаційно-масової і пропагандистської роботи серед населення Рівненщини приділяли ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)У [3, 4]. Вони направляли в область групи лекторів і пропагандистів, відповідальних працівників, які виступали з лекціями і доповідями, інструктували місцевих ідеологічних працівників, проводили організаційні заходи, спрямовані на розгортання політико-виховної роботи серед місцевого населення. У Рівненській області діяла бригада в складі заступника завідуючого відділом пропаганди і агітації ЦК КП(б)У, лекторів, інструкторів по розгортанню політико-виховної роботи серед простого народу.

Впродовж 1944-1950 років центральні державні органи направили в Рівненську область 2 311 агрономів, зоотехніків, ветеринарних працівників та інших спеціалістів сільського господарства.

Для швидшої організації та зміцнення колгоспів у західних областях УРСР за рішенням ЦК ВКП(б) від 13 грудня 1949 року були створені політвідділи МТС, а при обласних управліннях сільського господарства – політичні сектори. Саме в МТС зосереджувалися скеровані на роботу в села спеціалісти сільського господарства, серед яких було багато комуністів. Основними напрямками діяльності

політвідділів стали: загальнопартійна і комсомольська робота, робота з правоохоронними органами й серед жінок [9, 102].

Працівники політсектора і політвідділів МТС області регулярно виступали з лекціями і доповідями перед хліборобами, роз'яснювали їм політику Комуністичної партії і радянського уряду. При МТС створювалися агітколлективи, які мали проводити виховну роботу серед колгоспників, допомагаючи їм краще розібратися у внутрішній і зовнішній політиці партії; безпосередньо на полях і фермах виступали культбригади. Тільки в 1950 році вони дали 1200 таких концертів. Особливо активними були культбригади Острозького, Дубнівського, Олександрійського районів [1, 57].

У селах, колгоспах, МТС і радгоспах області на кінець 1950 року працювало 1329 комуністів, об'єднаних у 194 первинні партійні організації, 46 кандидатських і партійно-комсомольських груп. В усіх колгоспах були створені первинні партійні організації, працювало 818 первинних комсомольських організацій. Велику пропагандистську роботу виконували також місцеві ради депутатів трудящих, які послідовно провадили в життя ідеї радянської влади. Місцеві ради депутатів трудящих здійснювали підготовку і проведення сесій і засідань виконкомів, на яких обговорювалися завдання по відбудові народного господарства, матеріального забезпечення, організації роботи шкіл, бібліотек, клубів, питання ідеологічного спрямування. Також організацію контролю за виконанням рішень вищестоящих партійних і радянських органів та своїх власних рішень, узагальнення і поширення передового досвіду роботи, організацію соціалістичного змагання між сільськими радами.

Важлива роль в процесі „радянзації” на Рівненщині належить політорганам частин і з'єднань Червоної Армії [7, 123].

Партійна організація Рівненщини вжила заходів до масового розповсюдження „Звернення Уряду УРСР до учасників так званих УПА і УНРА”, в якому „викривалося обличчя українських націоналістів”. Водночас були створені з місцевих активістів винищувальні загони, які разом з військовими частинами вели боротьбу за діяльність повстанських угруповань. В області діяло 968 груп охорони громадського порядку, що об'єднували 16 078 радянських активістів [8, 420].

Під керівництвом обласної партійної організації проходили суботники, які організовувалися для робітників заводів та фабрик, де пропагувалися також ідеї радянської моделі держави і всього суспільно-політичного життя. Звичайно, можна вважати прогресивними перетворення, здійснені у соціально-економічних галузях. Однак не варто

забувати про факти порушення елементарних прав людини або простіше кажучи беззаконня, що набрало масового характеру.

Про свавілля, яке чинили службовці органів МВС, МДБ серед місцевого населення, люди змушені були сигналізувати в партійні органи. У липні 1946 року ЦК КП(б)У навіть прийняв спеціальну постанову „Про недоліки в роботі органів МВС, МДБ, суду і прокуратури по боротьбі з порушниками радянської законності у західних областях УРСР”. У цьому документі йшлося про те, що тільки за 5 місяців 1946 року було здійснено 965 порушень соціалістичної законності, а точніше – жахливих злочинів, вчинених органами МВС і МДБ, що вели боротьбу з „бандами” ОУН і УПА. Були необґрунтовані арешти громадян, на допитах не велися протоколи, застосовувалися недозволені методи слідства [4, 115].

Були випадки, що злочини, здійснені спецбійками МДБ, приписувалися загонам УПА, щоб скомпрометувати їх. Провокатори спеціально намагалися виставляти УПА в непривабливому світлі, підбурювали проти неї населення [4, 116]. Про це свідчить зокрема наступний факт: „7.XII.1944 року при проведенні операції по ліквідації бандитських груп у с. Борбине Острожецького району була затримана громадянка Усичук Мокрина Йосипівна. Як з'ясувалося пізніше, мати 11 дітей, причому 3 сини перебувають у лавах Червоної Армії, чоловік працює в оборонній промисловості. Затримана була доставлена в райвідділ НКВС. Начальник райвідділу НКВС, старший лейтенант міліції Кіканов, перебуваючи у нетверезому стані, ввечері, не розібравшись до ладу, наказав бійцю військ НКВС Логвиненку вивести її у ліщину поблизу пошти в центрі містечка Острожець і розстріляти. Логвиненко виконав наказ. При розслідуванні встановлено, що Усичук ніякого відношення до ОУН і УПА не мала. Кіканов віддається під суд військового трибуналу” [13, 1].

Таким чином, можна говорити про те, що на Рівненщині процес встановлення радянської влади, як і в інших західноукраїнських областях характеризувався:

- масовим впливом кадрів з інших областей України, головним чином південних і східних, а також Росії;
- формуванням кадрів з тієї частини місцевого населення, яке займало прорадянську орієнтацію;
- здійсненням широкої агітаційно-пропагандистської роботи для досягнення поставленої мети;
- виселенням або фізичним знищенням населення, яке не поділяло поглядів радянської влади;
- активною боротьбою з українським повстанським рухом.

Джерела та література

1. Гарань О.В. Проблеми формування національних кадрів у західних областях УРСР у другій половині 40-х-50-х роках // Український історичний журнал. – 1989. – № 10. – С. 55-66.
2. Західна Україна: перше десятиріччя після війни. – К.: АН УРСР. Інститут історії, 1989. – 32 с.
3. Збанацький Ю. Бегма // Зміна. – 2 лютого 1989. – № 15-16. – С. 4.
4. Кучер В., Шаповал Ю. Такий знайомий почерк „радянзації” // Віче. – 1993. – № 6. – С. 115-127.
5. Леськів М. Державний терор у західних областях України в повоєнний час (1944-1953 рр) // Мандрівець: Актуальні проблеми гуманітарного пізнання. – № 3. – Тернопіль, 2006. – С. 19-34.
6. Ліщенко М.О., Балух В.О. З історії радянського будівництва в західних областях Української РСР у 1944-1945 рр. // Архіви України. – 1983. – № 2. – С. 44-48.
7. Надольський Й. Реалізація на Рівненщині сталінської депортаційної політики в 1944-1950 рр. // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. Матеріали наукової конференції 25-26 жовтня 2006 р. – Випуск 4. – Рівне: Волинські обереги, 2006. – С.121-125.
8. Рожко В. В пащі диявола (Як діяло КГБ Волині проти інакодумців) // Визвольний шлях. – 1998. – № 4. – С. 414-422.
9. Сайчук І.А. Створення і діяльність політвідділів МТС // Український історичний журнал. – 1979. – № 9. – С. 102-104.
10. Сергійчук В. Боротьба советської влади проти ОУН-УПА в післявоєнний період // Визвольний шлях. – 2000. – листопад. – С. 42-58.
11. Служинська Ж. Дорога ціна визволення або що принесло Західній Україні повернення большевиків? // Визвольний шлях. – 1995. – № 5. – С. 589-600.
12. Терлюк І. Етнічні росіяни у Західній Україні // Генеза. – 1994. – № 2. – С. 222-232.
13. Центральний державний архів громадських об'єднань України (ЦДАГО України), ф.1, оп. 23, спр. 1361, арк. 11-12.
14. Ярош Б. Тоталітарний режим на західноукраїнських землях 30-50-ті роки ХХ століття (історико-політологічний аспект). – Луцьк: Надтир'я, 1995. – 175 с.

Бондарчук-Саввон Н.С.,
магістрантка
історико-соціологічного
факультету РДГУ
Науковий керівник:
доц. Галуха Л.Ю.

МІСТО ІЗЯСЛАВ У ЕТНОНІМАХ ТА ТОПОНІМАХ

Ізяслав одне із найдавніших українських міст сучасної Хмельниччини. Його тисячолітня історія рясніє яскравими подіями, пов'язаними із становленням і укріпленням держави Київської Русі,

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ	3
Мирончук М. ЗАХІДНИЙ ВЕКТОР ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО.....	3
Прокопчук С. БЕРЕСТЕЦЬКА БИТВА 1651 р. У НАЦІОНАЛЬНОМУ ЛІТОПИСІ XVII-XVIII ст.....	8
Парфенюк В. ПЕРЕЯСЛАВСЬКА РАДА У МІФАХ ТА ФАКТАХ.....	14
Мельник І. СОЮЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА ЙОГО БОРОТЬБА ЗА ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ.....	22
Копищик А. ПОЛІТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ ЩОДО НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН: СУЧАСНА ВІТЧИЗНЯНА ІСТОРІОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ.....	28
Кукурудза А.Р. ІДЕЙНО-НАЦІОНАЛЬНА СУТНІСТЬ АВТОКЕФАЛІЇ УАПЦ.....	32
Рачок В. УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ НА ВОЛИНІ У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	39
Фалат О. ПОЛІТИКА ПОЛЬСЬКОЇ ВЛАДИ ЩОДО УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ НА ВОЛИНІ У 30-Х РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ.....	47
Самсонюк Т.М. ДІЯЛЬНІСТЬ КАРАЛЬНО-РЕПРЕСИВНИХ ОРГАНІВ У ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ 1939-1941 РР.: РАДЯНСЬКА ТА ПОСТРАДЯНСЬКА ІСТОРІОГРАФІЯ.....	53
Кратюк І.Б. „ДОПОМІЖНА УКРАЇНСЬКА ПОЛІЦІЯ” ЯК СУБ’ЄКТ ГОЛОКОСТУ.....	63
Михальчук Р. ЖОВТЕНЬ 1942-ГО: ТРАГЕДІЯ МІЗОЦЬКИХ ЄВРЕЇВ.....	68
Писцьо В. СТАНОВИЩЕ УКРАЇНСЬКИХ ОСТАРБАЙТЕРІВ У РОКИ НІМЕЦЬКО-РАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	78
Карпухіна Т.О. ХОЛІМСЬКО-ВОЛИНСЬКА ТРАГЕДІЯ, ЇЇ ПЕРЕДУМОВИ, ПЕРЕБІГ, НАСЛІДКИ.....	85

Вертелецька Н.В. ОСОБЛИВОСТІ „РАДЯНІЗАЦІЇ” НА РІВНЕНЩИНІ ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.....	91
Бондарчук-Саввон Н.С. МІСТО ІЗЯСЛАВ У ЕТНОНІМАХ ТА ТОПОНІМАХ.....	96
ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ СВІТОВОГО РОЗВИТКУ	103
Калитюк О.О. СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТА ПРАВОВІ ОСНОВИ ХЕТТСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.....	103
Петлюк І.В. БОСНІЙСЬКІ СЛОВ’ЯНИ-МУСУЛЬМАНИ: ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ (XV – поч. ХХ ст.).....	109
Давидчук С.Ю. ІНКОРПОРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕЛІТИ В РОСІЙСЬКЕ ДВОРЯНСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ У XVIII ст.....	117
Кедрук О.П. „ОСВІЧЕНИЙ АБСОЛЮТИЗМ”: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА.....	124
Шмид О.П. ЧЕСЬКА АГРАРНА КОЛОНІЗАЦІЯ ВОЛИНІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.....	129
Івчик Н.С. ТЕНДЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РОСІЇ ЩОДО НІМЦІВ ВОЛИНІ У ХІХ ст.....	136
Нагорнюк О.М. ДЕМОГРАФІЧНИЙ СКЛАД РОСІЙСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕНШИНИ ЗАХІДНОЇ ВОЛИНІ В 1920-х -1930 рр.....	145
Долганов П.С. МІЩАНСЬКЕ БРАТСТВО – АРТИКУЛЯТОР ІДЕЇ ЗМІН СОЦІАЛЬНИХ РОЛЕЙ СУБ’ЄКТІВ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИКУМУ.....	150
Бунечко С.М. НАЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ КРЕДИТУВАННЯ ТОРГОВЦІВ У ПОЛЬЩІ (1930-ті РОКИ).....	156
Сухий П.В. КОЗАЧІ ФОРМУВАННЯ У ВЕРМАХТІ ТА СС.....	163
Галуза В.П. УКРАЇНСЬКА „ЦІНА” ПЕРЕМОГИ У ВЕЛИКІЙ ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНАХ – ТА ЄМНИЦЯ ЗА СІМОМА ЗАМКАМИ?.....	171
Федюкевич О.В. ПАРТІЙНО-ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА ДЕРЖАВИ: ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ПРАВЛЯЧИХ СИЛ.....	178

Козлюк Р.В. СЕРЕДНЯ АЗІЯ І КАВКАЗ: МІЖ РОСІЄЮ І США.....	184
Іванченко О.В. ДІЯЛЬНІСТЬ ВИШЕГРАДСЬКОЇ ГРУПИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ТА СПІВПРАЦЯ З УКРАЇНОЮ.....	188
Коломис Р.В. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ.....	193
Желізняк В. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЯК СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ФЕНОМЕН: ВИТОКИ І СТАНОВЛЕННЯ.....	203
ДУХОВНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ.....	206
Ісічук Т.С. ХРИСТІЯНСЬКИЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ КИЇВСЬКОЇ РУСИ.....	206
Бородинська Л.І. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ СВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТІЯН В УМОВАХ ДРУГОЇ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ.....	212
Єфимець А.К. НА ДДНІПРЯНСЬКІ ЕМІГРАНТИ У КУЛЬТУРНОМУ ЖИТТІ ЗАХІДНОЇ ВОЛИНИ (1921-1939).....	217
Пивоварчук Н.М. МІЖВОЄННА ПРАГА – РОСІЙСЬКИЙ ОКСФОРД.....	222
Олексій Заворотній БЕРЕСТЕЦЬКА СІЧА. ДРАМА.....	226
ЗМІСТ.....	285

Наукове видання

Історія очима молодих дослідників

*Збірник матеріалів регіональної наукової конференції
молодих вчених, аспірантів, здобувачів, магістрантів*

Випуск 3

Відповідальні за випуск: **Шеретюк В.М.** – кандидат історичних наук,
доцент, декан історико-соціологічного
факультету РДГУ
Галуха Л.Ю. – кандидат історичних наук,
доцент, заступник декана історико-
соціологічного факультету РДГУ

Комп'ютерна верстка: *Бородинська Л.І., Самсонюк В.Б., Третяк О.Ю.*
Комп'ютерний макет: *Третяк О.Ю.*

Позиція редколегії може не збігатися з думками авторів
Відповідальність за наукову точність і грамотність матеріалів несуть
автори та їх наукові керівники

Підписано до друку 15.07.2008 р. Формат 60x84 1/16.
Гарнітура Times New Roman. Папір офсетний.
Друк ізографічний. Умовин. друк. арк. 15,2.
Наклад 100 прим. Зам. №55/1.

Адреса редакції: кафедра політичних наук, Рівненський державний гуманітарний
університет, вул. Остафова, 29, м. Рівне, 33027.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно-видавничого відділу
Рівненського державного гуманітарного університету